

Література

1. *Бабанский Ю.К.* Оптимизация учебно-воспитательного процесса (методические основы) / Ю.К. Бабанский. — М.: Просвещение, 1982. — 192 с.

Якубенко Н. Т., канд. іст. наук, доц.
кафедри політичної історії

ЕКСПЕРТНІ ФУНКЦІЇ ВИКЛАДАННЯ ТА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ

Компетенція викладача як експерта базується на володінні інформацією, її систематизації та перетворенні систематизованої інформації у знання, які повинні бути доведені до студентів. УВ більш абстрактному розумінні, професійна діяльність викладача як експерта пов'язана із узагальненням та передачі узагальненого.

З функціональної точки зору змістовною складовою продукту та одночасно способу організації викладацької діяльності є — експертиза.

Викладач як експерт демонструє не стільки знання, скільки вміння формувати особливий погляд на їх основі.

Чим унікальніше спосіб узагальнення і презентації узагальненого, тим більше відповідає викладач статусу експерта та вище статус самої експертизи.

Поняттям, безпосередньо пов'язаним з експертизою, є оцінка. Експерт розуміється на цінностях, йому відома їх ціна і він повинен бути професіоналом їх переоцінювання. В цьому сенсі зміст експертної діяльності викладача полягає у підтримці/зміні ціни визначених форм, аспектів та атрибутів знання. Експерт-викладач знає, перш за все, яке знання має цінність. Ще в більшій мірі він усвідомлений у тому, з якого боку його потрібно подати, щоб воно було оцінене. Та перш за все викладач як експерт проявляє себе у тому, до якої міри та яким чином ті чи ті знання потрібно цінувати.

Якщо свою функціональну роль викладач обмежує лише транзитом знань — він не експерт, а тому і не професіонал. Власне тому викладачеві як експерту необхідно не тільки проявляти обі-

знаність, йому необхідно вказувати, якими знаннями необхідно володіти, а які слід ставити під сумнів.

Форма демонстрації при цьому не повинна бути занадто «демонстративною» — а тим більш театральною та штучною. Навпаки, чим непримітніше проводиться відділення необхідного від зайвого, тим вище професійний рівень викладача як експерта. З цим розподілом і пов'язаний феномен експерткратичної поведінки викладача: «те, що ми викладаємо, й є те, що студенту необхідно знати. Все інше знати можна, але необов'язково». Інформація, що позбавлена статусу необхідної, не може вважатися повноправною формою знання, що викладається.

Навпаки, на нього завжди накладається відбиток необов'язковості та недостовірності.

Взагалі, викладач як експерт — це не обов'язково професіонал у сфері власне знання предмету викладання. Неможливо навіть сказати, що на першому місці для нього наукове поглиблення предмету викладання. Це завдання викладача як ученого. Викладача ж у функціональній ролі експерта цікавить скоріше селективне знання, яке можна зробити ціннісним.